ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรในชุมชน ตำบลศรีเมืองชุม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน นางปราณี จันธิมา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุวยงค์ จันทรวิจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บุญเชียง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

อุบัติเหตุจราจรเป็นปัญหาที่สำคัญและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยและครอบครัว การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้าง กระบวนการดูแลและผลลัพธ์การดูแลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีเมืองชุมและโรงพยาบาลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายโดยใช้กรอบแนวคิดของโดนาบีเดียน ซึ่งมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ โครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบุคลากรทีมสุขภาพ จำนวน 14 คน และผู้บาดเจ็บซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มผู้บาดเจ็บที่เคยได้รับอุบัติเหตุเล็กน้อย จำนวน 6 คน กลุ่มรอการรักษาได้จำนวน 7 คนและกลุ่มต้องการการรักษาแบบเร่งด่วนจำนวน 6 คน รวมทั้งหมด 19 คน คัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสัมภาษณ์ด้านโครงสร้าง กระบวนการ ผลลัพธ์สำหรับกลุ่มบุคลากรทีมสุขภาพและแนวทางสนทนากลุ่มสำหรับผู้บาดเจ็บ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และจัดหมวดหมู่

ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบด้านโครงสร้าง 1) ด้านนโยบายการดำเนินงาน การสื่อสารนโยบายและแนวทางปฏิบัติงานไม่ชัดเจน 2) ด้านการบริหารจัดการ มีการมอบหมายงานให้บุคลากรที่เป็นพยาบาลวิชาชีพเป็นบุคลากรหลักในการดูแลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร 3) ด้านแผนปฏิบัติงาน มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีที่ชัดเจนโดยหัวหน้าหน่วยงานหรือหัวหน้าแผนก 4) ด้านทรัพยากรบุคคล มีการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของผู้รับผิดชอบงานด้านอุบัติเหตุฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง แต่จำนวนและอัตรากำลังของบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการดูแลผู้บาดเจ็บมีไม่เพียงพอ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5) ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ มีวัสดุอุปกรณ์ในการดูแลผู้บาดเจ็บ มีความทันสมัย แต่ไม่เพียงพอ 6) ห้องดูแลผู้บาดเจ็บ ไม่มีสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน สำหรับให้บริการผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุโดยตรง 7) คู่มือปฏิบัติงาน ใช้คู่มือการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข และ 8) แบบฟอร์มในการบันทึกข้อมูลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร โรงพยาบาลแม่สายมีแบบฟอร์มเฉพาะในการบันทึกข้อมูลผู้บาดเจ็บ แต่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีเมืองชุมยังไม่มีแบบฟอร์มเฉพาะ องค์ประกอบด้านกระบวนการ 1) ในการดูแลและให้บริการผู้บาดเจ็บ พยาบาลปฏิบัติกิจกรรมการรักษาพยาบาลตามมาตรฐานบริการสาธารณสุขปีพุทธศักราช 2550 2) การส่งต่อผู้บาดเจ็บ ส่วนใหญ่ญาติจะพาผู้บาดเจ็บไปส่งเอง บางครั้งองค์การบริหารส่วนตำบลก็จัดรถไปส่ง และ 3) การให้ความรู้และข้อมูลแก่ผู้บาดเจ็บและญาติยังไม่ครบถ้วน องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ 1) การติดตามสถานะทางสุขภาพหลังการบาดเจ็บ ส่วนใหญ่มีอาการดีขึ้นจนหายเป็นปกติ และ 2) การประเมินความพึงพอใจผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ก็ยังมีบางประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงระบบการดูแลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีเมืองชุม และเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอแม่สายให้มีคุณภาพต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Situational Analysis of Caring for Injured People from Traffic Accident in Srimuangchum Subdistrict, Maesai District, Chiang Rai Province

Author Mrs. Pranee Jantima

Degree Master of Nursing Science (Community Nurse Practitioner)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Yuwayong Juntarawijit Advisor

Assistant Professor Dr. Waraporn Boonchieng Co-advisor

ABSTRACT

Traffic accidents are major problems that are likely to affect on patients and their families. This study aimed to explore structures, processes, and outcomes of caring for injured people from traffic accidents at Srimuangchum Sub-district Health Promotion Hospital and Maesai Hospital in Maesai District, Chiang Rai Province. The Donabidian concept was used for this study and is comprised of 3 components: structures, caring processes, and outcomes. The samples were included 2 groups selected by purposive sampling; one group consisted of 14 health personnel and 19 injured people from traffic accidents. The injured participants were sub-divided into three groups comprising 6 minimally injured people, 7 moderately injured people who needed delayed treatment, and 6 severely injured people who needed immediate treatment. The instruments used included the structures, processes, and outcomes interview form for health personnel and fogus group guidelines for injured people. The data were analyzed using content analysis and categorization.

The results of the study were summarized as follows: Firstly, with regards to structure, 1) implementation and communication of the policy - the action plan guidelines were unclear; 2) administrative - professional nurses were assigned to be the main staff to care for

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

injured people from traffic accidents; 3) action plan - the department head conducted an annual review of the action plan; 4) human resources - the capacity development of responsible people in case of emergency accidents was conducted continuously, however there was not enough manpower to take care of injured patients from traffic accidents; 5) equipment - modern materials and equipment were used but they were not sufficient; 6) facilities for patient care - there were no rooms specific for injured patients; 7) operational manual - the operational manual developed by the Ministry of Health was used; and 8) record form - specific record forms for injured patients from traffic accidents were used in Maesai Hospital, but there were no specific forms for this group at Srimuangchum Sub-district Health Promotion Hospital. Secondly, with regards to patient care, 1) in order to care for and serve injured people, the nurses had medical care practice in accordance with health service standards of the year 2007; 2) patients transferring - most injured patients were taken to the hospital by their relatives, but sometimes the local Sub-district Administrative Organizations provided transportation for the patients directly; and 3) knowledge and information provision - injured patients and their relatives were not given complete information. Lastly, with regards to outcomes, 1) at follow-up, most injured patients were recovered and healed; and 2) satisfaction - a good level of satisfaction was reported, but some points still need improvement.

The results of this study can be applied to improve the quality system caring for injured people from traffic accidents at Srimuangchum Sub-district Health Promotion Hospital and also to promote health service networks in Maesai District.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved